

Puspa Shrestha

Best Quality Resource Site for Class 11 And 12 Students
(Based on Updated Curriculum 2077)

Puspa Shrestha

Best Quality Resource Site for Class 11 And 12
Students (Based on Updated Curriculum 2077)

 puspas.com.np

PDF Collections

Notes

Books

Model Questions

This PDF was downloaded
from puspas.com.np

Visit our website for more
materials.

puspas.com.np

Follow us on:

AR Dinesh

puspas.com.np

Puspa Shrestha

३८. ऐच्छिकव्याकरणम्

कक्षा : १२

विशिष्टीकरणतालिका

पूर्णाङ्कः ७५

समयः घण्टात्रयम्

क्र. स.	विषयक्षेत्रम्	प्रश्नप्रकृतिः	ज्ञानम् (१X१ = १)			बोधः (१X१ = १)			शिल्पम् (१X५ = ५)			उच्चदक्षता (१X८ = ८)			समाधेयाः प्रश्न-सङ्ख्याः	अङ्क-भारः	स्पष्टीकरणम्
			क	ख	ग	क	ख	ग	क	ख	ग	क	ख	ग			
१.	शैषिकादिभावक- मार्गान्ताध्ययनम्	ज्ञानबोध- प्रयोगोच्च- दक्षतात्मकम्	१	-	-	२	-	-	-	५	-	-	-	८	५	१६	<p>ज्ञानबोधक्षेत्रतः- निर्धारितेषु विग्रहलेखन-प्रत्ययविधायकसूत्रनिर्देशन- सूत्रकार्यलेखन-प्रत्ययादेशलेखन- प्रत्ययादेशविधायकसूत्रलेखनसम्बद्ध एकः, प्रकृतिप्रत्ययविभाग-प्रकृतिप्रत्ययसंयोजनसम्बद्ध एकः प्रश्नः, विग्रहानुकूलनिष्पन्नरूपलेखनसम्बद्ध एकः प्रश्नः ।</p> <p>शिल्पक्षेत्रतः- विशेषसूत्रप्रदर्शनपूर्वकं सिद्धिप्रक्रियालेखनसम्बद्ध एकः प्रश्नः ।</p> <p>उच्चदक्षताक्षेत्रतः- निर्दिष्टेषु विग्रहप्रदर्शन-स्थितिनिर्देशन- सूत्रार्थसङ्घटनपूर्वकं प्रयोगसाधुत्वप्रकारप्रदर्शनसम्बद्ध एकः प्रश्नः । अथवा निर्दिष्टकारिकाव्याख्यान-फक्किका-विमर्शनसम्बद्धः सविग्रहसूत्रार्थ-सङ्घटनपूर्वकं रूपसिद्धिप्रक्रियालेखनसम्बद्धो वा एकः प्रश्नः ।</p>
२.	मत्वर्थीयादिद्विरु- क्तान्ताध्ययनम्	ज्ञानबोध- प्रयोगोच्च- दक्षतात्मकम्	२	-	-	१	-	-	-	५	-	-	-	८	५	१६	<p>ज्ञानक्षेत्रबोधतः- निर्धारितेषु विग्रहलेखन-प्रत्ययविधायकसूत्रनिर्देशन- सूत्रकार्यलेखनसम्बद्ध एकः प्रश्नः, प्रत्ययादेशलेखन- प्रत्ययादेशविधायकसूत्रलेखनसम्बद्ध एकः, प्रकृतिप्रत्ययविभाग-प्रकृतिप्रत्ययसंयोजन- विग्रहानुकूलनिष्पन्नरूपलेखनसम्बद्ध एकः प्रश्नः ।</p> <p>शिल्पक्षेत्रतः- विशेषसूत्रप्रदर्शनपूर्वकं सिद्धिप्रक्रियालेखनसम्बद्ध एकः प्रश्नः ।</p> <p>उच्चदक्षताक्षेत्रतः- सावतरणं निर्दिष्टकारिकाव्याख्यानात्मक एकः प्रश्नः ।</p>
३.	लकारार्थानां तिङ्गान्ताध्ययनम्	ज्ञानबोध- प्रयोगात्मकम्	१	-	-	१	-	-	-	१०	-	-	-	-	४	१२	<p>ज्ञानबोधक्षेत्रतः- लकारसङ्ख्या-कालज्ञान-कालसङ्ख्या- लकारविधायकसूत्रज्ञान-लादेशज्ञान- सावधातुकार्थधातुकसंज्ञाविधायकसूत्रज्ञान-</p>

																	निर्दिष्ट कार्यविधायकसूत्रज्ञानसम्बद्ध एकः प्रश्नः, सकर्मककर्मकत्वव्यवस्था- परस्मैपदात्मनेपदोभयपदपरिचय- लादेशवचनपुरुषनिर्धारण- सार्वधातुकार्धधातुकत्वादिबोध- निर्दिष्टसूत्रकार्यलेखनसम्बद्ध एकः प्रश्नः । शिल्पक्षेत्रतः- निर्दिष्टसूत्राणामर्थापनसम्बद्ध एकः प्रश्नः, लकारार्थनिर्धारणसम्बद्ध ससमन्वयं सकर्मककर्मकत्वलक्षणसम्बद्धः परस्मैपदात्मनेपदानां लादेशानां विभागव्यवस्थासम्बद्धो लादेशेषु पुरुष- वचन-सार्वधातुकार्धधातुकत्वादिव्यवस्थासम्बद्धो वा एकः प्रश्नः ।
४.	भ्वादिगणस्थानां भूधातोः कमुकान्तौधातु-पर्यन्ताना-मध्ययनम्	ज्ञानबोध-प्रयोगोच्च-दक्षतात्मकम्	१	-	-	२	-	-	-	५	-	-	-	८	५	१६	ज्ञानबोधक्षेत्रतः- निर्दिष्टधातूनां रूपावलिलेखन-रूपलेखन-धात्वर्थनिर्देश-कार्यविधायकसूत्रवार्तिकलेखनसम्बद्ध एकः, निर्दिष्टतिङन्तेषु वचनपुरुषविभक्तिनिर्देशन-सूत्रकार्यलेखनसम्बद्ध एकः प्रश्नः, धातुविभक्तिविभागसम्बद्धो विच्छिन्नेषु लकारविभक्तिपरिचयसम्बद्धस्तिङः वाक्ये प्रयोगप्रदर्शनसम्बद्धो वा एकः प्रश्नः । शिल्पक्षेत्रतः- निर्दिष्टकारिकाव्याख्यानात्मक एकः प्रश्नः । उच्चदक्षताक्षेत्रतः- स्थितिनिर्देशन-सूत्रार्थसङ्घटनपूर्वकं रूपसिद्धिप्रक्रियालेखनसम्बद्ध एकः प्रश्नः ।
५.	भ्वादिगणस्थानां शब्दार्थक-अण् - धातोरारभ्य गतिवृद्धयर्थक-टुओशिवधातुपर्यन्ताना-मध्ययनम्	ज्ञानबोध-प्रयोगात्मकम्	-	-	-	-	-	-	-	१५	-	-	-	-	३	१५	शिल्पक्षेत्रतः- स्थितिनिर्देशन-प्रमुखसूत्रप्रदर्शनपूर्वकं रूपसिद्धिप्रक्रियालेखनसम्बद्धास्त्रयः प्रश्नाः ।
योगः			५			६				४०				२४	२२	७५	

द्रष्टव्यः 'क' इत्यनेन अतिलघुप्रश्नो बोध्यः ।

'ख' इत्यनेन लघुप्रश्नो बोध्यः ।

'ग' इत्यनेन सामान्यतया विस्तृतोत्तरापेक्षी (व्याख्यात्मकः) प्रश्नो बोध्यः।

पुनश्च - ज्ञानबोधक्षेत्रात् विकल्परहिताः प्रश्नाः प्रष्टव्याः । शिल्पक्षेत्रात् यथेच्छप्रकरणतः प्रश्नद्वयं संयोज्य आहत्य दश प्रश्नाः प्रष्टव्याश्चेत् उच्चदक्षताक्षेत्रात् यथेच्छप्रकरणत एकं प्रश्नं संयोज्य आहत्य चत्वारः प्रश्नाः प्रष्टव्याः । आहत्य तेषु दशसु छान्दोग्यप्रश्नौ प्रश्नाः समाधेयाश्चेत्तुर्षु त्रयः प्रश्नाः समाधेयाः ।

अधोऽङ्कितप्रश्नानामुत्तराणि लिखत

११×१ = ११

१. पाश्चात्यः, कृत्रिमम्, अनयोरर्थानुरूपं विग्रहं दर्शयत ।
२. वाराणसेयम्, लौकिकः, अनयोः प्रकृतिप्रत्ययविभागं कुरुत ।
३. हिमवतः प्रभवतीयम्, दण्डमर्हति अयम् इति विग्रहाभ्यां निष्पन्ने रूपे दर्शयत ।
४. 'आलजाटचौ बहुभाषिणि' इत्यस्य सोदाहरणमर्थं लिखत ।
५. चतुर्धा, लघुतमः, अनयोरर्थानुरूपं विग्रहं दर्शयत ।
६. 'ज्ञानवान्' इत्यादौ मतोर्मकारस्य वकारादेशविधायकं सूत्रं किम् ?
७. तिङः सार्वधातुकसंज्ञाविधायकं सूत्रं किम् ?
८. केषामात्मनेपदसंज्ञा भवति ?
९. भूधातोर्लृटि रूपाणि लिखत ।
१०. एधताम् इति पदस्य वाक्ये प्रयोगं दर्शयत ।
११. 'तस्थस्थमिपां तान्तन्तामः' इत्यत्र स्थान्यादेशौ पृथक्कृत्य दर्शयत ।

अधोऽङ्कितेषु अष्टौ प्रश्नाः समाधेयाः

८×५ = ४०

१२. शालीयः, कण्ठ्यम्, काथिकः, एषु द्वयोः ससूत्रं सिद्धिं कुरुत ।
१३. गोमान्, अंह्युः, देवता, एषु द्वयोः ससूत्रं सिद्धिं कुरुत ।
१४. 'लः कर्मणि च भावे चाकर्मकेभ्यः' इत्यस्यार्थं लिखत ।
१५. तिङामष्टादशभेदाः पृथक्कृत्य निर्दिशत ।
१६. केष्वर्थेषु धातोर्लोढ्लकारो विधीयते ? सोदाहरणं लिखत ।
१७. उपसर्गेण धात्वर्थो बलादन्यः..... अस्याः कारिकायाः व्याख्यां कुरुत ।
१८. आचामति, पिबति, वत्स्यति, एषु द्वयोः ससूत्रं सिद्धिं कुरुत ।
१९. धिन्वः/धिनुवः, अघसत्, दिद्युते, एषु द्वयोः ससूत्रं सिद्धिं कुरुत ।

२०. याचते, दधौ, अगमत्, एषु द्वयोः ससूत्रं सिद्धिं कुरुत ।
२१. इयाज, भ्रियात्, शृण्वन्ति, एषु द्वयोः ससूत्रं सिद्धिं कुरुत ।

खण्डः ग

अधोऽङ्कितेषु त्रयः प्रश्नाः समाधेयाः

३×८ = २४

२२. भवदीयः, कौशेयं वस्त्रम्, आक्षयूतिकं वैरम्, एषु द्वयोः सविग्रहं ससूत्रं सिद्धिप्रक्रियां दर्शयत ।
२३. 'शेषे' इत्यस्य विधित्वमधिकारत्वञ्च स्थापयत ।
२४. भूमनिन्दाप्रशंसासु नित्ययोगेऽतिशयाने ।
संसर्गेऽस्ति विवक्षायां भवन्ति मतुवादयः ॥ अस्याः कारिकायाः सोदाहरणं व्याख्यां कुरुत ।
२५. आतीत्, ऐधत्, कामयाञ्चक्रे, एषु द्वयोः ससूत्रं सिद्धिप्रक्रियां दर्शयत ।

-०-

Please subscribe to our [YouTube Channel](#). Also, like and follow us on our [Facebook Page](#).

Please check out the following post for downloading model questions of other subjects.

Class 12 Model Question 2078 PDF (All Subjects) With Specification Grid

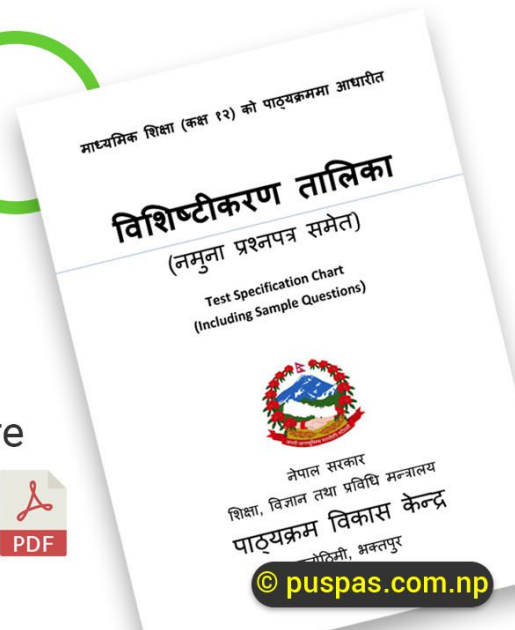
Dinesh Shrestha

Class 12

- Specification Chart
- Model Question

Curriculum Development Centre

All Subjects PDF

Please email us at pdf-feedback@puspas.com.np if you have any suggestions or feedback.

Follow us on:

AR Dinesh

puspas.com.np

Puspa Shrestha